Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Liber beati Joh[ann]is Crisostomi de eo q[od] nemo leditur ab alio.

https://hdl.handle.net/1874/456965

(2 fol 1-16
Cetera
desunt

Incipit Liber beati Johis Criſoſtomi de eo
q̄ nemo leditur ab alio. niſi a ſemetipō fuerit
leſus. quē in exilio ꝯſtitutus ꝯſideret ſcripſit.

SCio q̄ craſſioribꝫ quibuſcꝫ et p̄ntis
vite illecebris inhiantibꝫ. atqꝫ hijs
qui ꝑ oīa terre adherēt. ⁊ voluptati
ꝓprie libidiniqꝫ deſeruiūt. nec ſpiri
talē ſenſū cape queūt nouus videat̄ hic ſmo
noſter ac mirus. ⁊ ridebūt nos fortaſſe. q̄ in
ipa ſtatim fronte tituli. inepta ſatis et q̄ nulli
videant̄ veriſilia ꝓponamus. Sed nō ob hoc
a ꝓpoſito ceſſabimꝰ. quīymo ⁊ eo ipō ad conſi-
gnanda ⁊ oīmodis ꝯprobanda q̄ promiſimꝰ
purgebimur. ſi tn̄ paululū nobis in p̄ncipijs
paciam tribuāt hij quibꝫ abſurda videtur eē
que loq̄mur. Nec ī exordijs ꝑturbent dicentē
ſed finē ꝓpoſite orōnis expectēt. Scio enī poſt
hec q̄ nobiſcū ſtabūt notātes ſemetipōs p̄oris
erroris. Et ut dr̄ pſalmodiā canēt ac veniā po
ſtulabūt. pro eo q̄ minꝰ rectam nūc vſqꝫ rerū
tenuē ſniam. Inſup et grām nobis dabūt ſic
egri quiqꝫ medicis. recupata ſanitate. Nolo
igit̄ michi ingeras opinionē nūc illā. q̄ apud
te hattenꝰ inueterata pmāſit. ſed expecta pau
lulū orōnis huiꝰ nr̄e luctamē. et tūc ſcio q̄ re
ctā propoſito negocio ſniaꝫ dabis. vbi ſpinoſ

opinionibus que apud te ſūt rationum que a nobis dabitur falce reſecatis rectum Judicā di tramitem poteris intueri. Quiſquis in eccia xpi poſitus ē ad Judicandū. ſtudeat hoc ſemp in corde ſuo ſapiēt verſare. ſi nō vult ſepe moleſtias ferre. et a bonis ſuis deficere. Quoniam et quidā Judices hui9 ſeculi negociorumq3 cōmuniū etiam ſi vehemēter viderint eū qui p̄mas negocij ptes ꝓſequūtur poratem et largiſſimis dicendi fontib3 inūdantē. expectant tn̄ etiā reſponſuri ad hanc ꝓſecucōz et audiūt cū patientia. nec p̄ma allegacōne mouentur ad ſentētiā ꝓferēdā. etiā ſi Juſtiſſima eē videātur q̄ dicta ſūt. Seruatur enī apud audientiā eoꝝ ſecūdo quoq3 integer dicēdi loc9. Et qmquid hec ē Judicij diſciplīā p̄us ex vtraq3 pte cām diligēter agnoſcere et ita ſentēciā ꝓmulgare

IGitur qz a nobis i p̄nti negocō p̄imi .ij. oratoris pars ꝓſecuta ē inueteāta apud plurimos et radicata multi tpis oppoſicō que p oēm pene orbē terre poret et aſtruit dicens Confuſa ſūt oīa nec aliq̄d iuſti rectiq3 ſeruari int̄ hoīes poſſe. Cottidie enī videm9 ledi q̄ plurimos opprimi affligi cū oī iniuria. humiles et infirmos a potētib3 et fortib3. et paupioēs a ditiorib3 inuadi. Et ſic nō ē poſſibile nūerare fluct9 maris ita nec hij q̄ affligūtur et iniuriā paciūt̄

pn̄t numero ↄprehendi· quibꝫ neqꝫ leges ulle
ſubuenīūt neqꝫ iudicum metus neqꝫ ulla vis
alia morbū hūc pōt ac pniciē cohibē. Q̄n ymo
⁊ augetur p ſingulos dies fletusqꝫ ⁊ gemit⁹
malorū ſemp increſcit. Ipſi eni iudices qui ad
hec repmenda ↄſtituti ſunt· grauiores tēpeſtates
⁊ pnicioſiores ſuſcitant morbos. Et in tm̄ labes
mali huius augetꝰ· ut nōnulli infelices ⁊ ſtulti
in id veſanie pruperint· ut etiā diuinam p hijs
puidentiā culpent· videntes eū quidē qui hone
ſtum ⁊ placidū vite ppoſitū gerit interdū ad
iudiciū trahi· vinciri ⁊ turbari et pati extreā
oia. Proteruū vero ⁊ improbū ⁊ peſſimi ppo
ſiti virū· augeri diuicijs· potentia· honoribꝫ cu
mulari· terribilē oibus fieri· ⁊ innuēris mois
excruciare et affligere ac pedibꝫ ut ita dicam
conterē bonos ⁊ honeſtos viros. Hec aūt ini-
qua ⁊ iniuſta ineq̄litas nō ſolum in vrbibꝫ ſed
etiā in agris· et non ſolū in terra· ſꝫ et in mari
ↄmittitur ⁊ exercetur. Cum ergo hmōi apud
plurimorū mētes ferat opinio· orone vetuſte
pſuaſionis aſſerta· necc̄ario coñ hanc· hic nr̄
nūc introducit ſermo· agones habitur⁹· q̄ti
nus falſe eius opinionis q̄uis antiq̄s deiciat
et ſubruat ſedes. ¶ Sequit capitulū Terciū

LIcet ergo ſicut ſup̄ diximus nouū quod
aſſerim⁹ videat ⁊ mirū· hoc tn̄ pollicemur

ꝙ volētibꝫ diligēter hijs que dicūtur intēdē
et vera hec noſtra ꝛ vtilis inueniatur aſſertō
Hoc igr̄ eſt qđ hic ſermo nr̄ pollicetur oſtēdē
Sꝫ queſo vos nullꝰ p̄mo ꝑturbetur auditurꝰ
neīnē poſſe ledi ab alio niſi a ſemetip̄o. Verꝫ
ut planioꝛ ſermonis huiꝰ intelligētia ꝛ aptioꝛ
detur p̄mo diſcuciamꝰ quid ē hoc ip̄m ledi et
erga quā materiā quā re ſb̓am ledi ↄtingat
vnicuiqꝫ. Sꝫ hoc ita demū lucidiꝰ fiet ſi p̄us
que ſit in hoīe virtꝰ vł vbi ſit reqramꝰ. Tūc
enī verius apparebit vnde aut quō ei accidat
ledi. ꝛ ī quo videatur q̄dēꝫ ledi. nec tn̄ ledatur
Idqꝫ etiā exēplis adhibitis dariꝰ demōſtrabi-
mus. Omē qđ ē in rebꝫ hꝫ aliq̄d quo coꝛrūpi
poſſit aut ledi. verbi grā ferrū erugo ledit. la-
nā tinea. ouiū greges lupꝰ. vinū aceti ꝑmuta
tio. dulcedinē mellis amaritudo coꝛrūpit. Rubi-
go ſegeti nocet. grādo vineā ledit. virgulta ac
diūſa plātaria locuſte ac bruci ex̓citꝰ vaſtat
Et ī ſingulis q̄buſqꝫ coꝛpibꝰ ut ne enumerādo
oīa lōgius ꝓducatur oracō varie moꝛboꝝ ſp̄es
inferūt coꝛruptelā. ſic erga vnūqđqꝫ hoꝛū hꝫ
quo noceī poſſit ꝛ ſtatꝰ eiꝰ incoluītasqꝫ coꝛrū
pi. reqramꝰ nūc q̄d illud ſit quo virtꝰ qꝫ aīmi
ledatur ꝛ vicietur huāni. Alij q̄đ alia opināt̄
oꝫ nos etiā falſas opinioēs adducē in mediū
cōfutatiſqꝫ eis ut ſe veritas habet edocere et

oſtendẽ euidenť q̄ nocẽ nobis vera noxa neq̄
alius pōt niſi noſipi . Alij ergo putãt q̄ noce
at homĩ pauptas . Alij damna calũpnie . alij
mors . ⁊ in hijs eſſe cũctas hominũ miſerias de
flent . multaq; miſeratōe dignos dicũt eos q̄
in hijs poſiti videnť . ac lacrimabiliť ↄquerun
tur adinuicẽ dicẽtes . quid mali perpeſſus eſt
ille . ſubito direpta eſt vniuerſa eius ſb̄a . Et
alius rurſũ de alio . ille egrotat ğuiſſima egri
tudine ⁊ deſperať a medicis . Et alius eos qui
in vinculis habẽtur deflet . alius eos qui pr̄ia
carẽt ⁊ ad exilia ꝓpulſi ſunt . alius eos qui in
ſeruitutẽ ex libtate redigũtur . alius eos q̄ ab
hoſtib; depd̄ati ſunt atq; in captiuitatẽ ducti
Et alius eos q̄ naufragio decepti ſũt ł incẽdio
cõflagarũt vł ruinis oppreſſi ſunt . Iſti omnes
plangũtur . lugenť . et flenť ab hoibus . Hij ve
ro qui male agũt ⁊ nequiť viuũt a nullo peni
tus flentur . ſʒ quod eſt infelicicius frequenť
etiã iſti laudanť ab hoibus ⁊ beati dicũtur qđ
certe toci⁹ mali cã eſt . Age nũc ſi tñ ut ab ini
cio deprecati ſum⁹ nemo obturbet dicentẽ oñ-
damus quo nihil mō horũ que ſup̄ diximus
nocẽ prudẽti viro pōt nec corrũpere virtutẽ aĩ
Quid enĩ dic mihi cũ qui facultates calũpnia
torib; vł furib; vel latronib; obſeſſus amiſit
hmōi damna leſerũt ad aĩmi virtutẽ .

SEd ſi videtur p̄us deſcribamus ut propo
ſuim⁹ que ſit aĩmi virtus ea que ut euidē
tius poſſit agnoſci cõiecturã ⁊ ſimilitudinē ex
corpe͛is ſb̄ſtãcijs capiam⁹ ⁊ videam⁹ p̄us. ver
bi grã. equi q̄ ſit virtus nunq̄d iã videbitur in
argēteis frenis pulchriſq; capetib; ac ſericis
flãmulis faleriſq; gēmatis Jubaq; aureis in-
texta funiculis equi virtus et mag̃ficētia iudi
cari. an in velocitate curſus ⁊ fortitudīe pedū
greſſuſq; cautela ac pectoris firmitate cūctis
que aut ꝯficiēdo itineri apta dicūtur aut p̄lijs
pagēdis ut ł interritus hoſtē petat vel in adū
ſis p̄micit̃ ꝓpriū poſſit ab exicõ liberare ſeſſorē
Nōne certū ē in hijs potius equi virtutē q̄ʒ in
illis de q̄bus ſup̄ dictū ē declarari. Quid aūt et
reliquoꝝ aĩalīū. Nōne in eo oīs ꝓbitas habe
bitur uł fortit̃ terre onera ł robuſta p̄nt mo
uere carpēta. Nunq̄d volens aliq̄s ꝓbaē aĩal
ad ea reſpicit que ei ſuperpoſita viderit. an ut
diximus. ſi membris. ſi pedibus. ſi vngulis
validum ſit inſpiciat. Item ſi vineam ꝓbare
volumus. nunquid ad hec inſpicimus. ſi letos
habeat pampinos aut flagella diffuſa. An
illud magis aſpicimus. ſi denſior ei fructus ſit
et vua fecundior. Similit̃ ⁊ de oliua atq; alijs
hm̄oi arboribus ꝯtēplamur. Igitur eodē mō
etiã de hoīibus agam⁹ diſcucientes que aut vbi

ſit vera hoīs virtus· et tūc eū ledi putemus cū
in ipa fuerit leſus· Que ergo eſt virtus hoīs·c
nō eſt rerū opulentia ne timeas pauptatem·
nec ſanitas corpis ne languorē metuas· nec
fama et eſtimacō humana ne te forte hominū
maledicta pterreāt· nec vita hec cōis ne forte
metuas mortē· nec libtas ne ſuitutē phorreas
Sed que ē virtus aīe·c Recte ſentire de ·vi·
deo et recte inter hoīes agē· Jlla enī oīa q
ſupdixim9 auferri ab hoīe pnt etiā ſi noluerit
hec vero ſi hēat auferre ab eo null9 oīno nec
ipē diabolus pōt niſi ipē ea que poſſidet pdat
Sciebat hūc rerū ordinē et diabolus et ideo cū
expetiſſet btm̄ Job oēm ſubſtantiā ei9 pdidit
nō ut eū pauperē facēt· ſed ut pro hijs dolēs
impiū aliquē ſermonē proferret in deū· ppte
rea deniq3 et omē corpus eius afflixit· nō ut eū
facēt egrū in quo nihil ledebat̄ ſed ut p egri
tudinis cruciatū ſi forte cōſtantia eius fatigari
potuiſſet aī virtute nudaret̄· Ob hoc eū nume
roſa orbitate pcuſſit· ob hoc corpus ei9 tormē
tis multo grauioribz qͣ ſi carnifices adhibuiſſet
afflixit· Non enī ita tortoris vngulis lateā ſul
carent ut ille a vermibz fodit̄· Ob hoc enī inqͣ
hec oīa ut male aliquid de diuinitate ſentiēt· ob
hoc etiā amici qui ad cōſolandū venerāt inſti
gant̄ ad exacerbandū· Aiūt ei· nondū digne

ſm ea q̄ peccaſti flagellaris ⁊ multa alia hm̄oi incuſātes eū loquitur. Ille aūt vrbe extorris ⁊ domo facultatibus ſimꝲ affectibuſq; nudatus ſterq̄liniū ꝓ domo ꝓ ſtramētis humū. ſſimū ꝓ indumētis habebat. Sʒ in hijs oib; nō ſolū nihil lediturr Job verū ⁊ clarior p hoc ac mag̃ ficētior redditur. Cū eni cūctis eū facultatib; atq; ipius ſanitate corpis ſpoliaſſet immēſas ei virtutū diuicias p paciētiā ↄgregauit. neq; eni tāte fiducie apud deū erat Job anteq̄ꝫ in hoc agone ſudaret qđ ſi iſte q̄ tāta perpeſſus ē ⁊ ab eo q̄ oēs hoies neq̄cia ⁊ crudelitate p̄cel lit ledi in aīmi virtute nō potuit. q̄s erit iā cu ius videatur dig̃ cauſacō cū dic̄ ille me leſit il le nocuit ille ip̄edit. Si eni dyabolꝰ q̄ oi malitia repletꝰ ē ↄmotꝰ vniūſis viribꝰ ſuis atq; oibꝰ telis armiſq; ꝲ i domū Juſti uꝲ i corpꝰ eiꝰ direc tis ledē oino nō potuit ſʒ magis eū ut dixi glo rioſū ⁊ expectabilē reddidit quō digne q̄s vl lū hoiez culpabit q̄ꝫ ab eo ledi q̄uit ā noceri

Quid ergo Adā inq̄s nō eſt leſus .vij. a dyabolo ⁊ nō eſt ſupplātatꝰ atq; eiectꝰ de padiſo. nō dyabolus eū ſʒ ignauia ſua leſit dū erga obſeruātiā mādati nō vigilat. nam hic q̄ tot machinis aduerſus beatū Job totq; fraudib; pugūit armatꝰ nō tn̄ eū valuit ſupaē quō vllis horꝫ i Adā poretēis deicē eū potuiſſet

p ignauiã ſuã ſemetipm ſpõte pdidiſſet. ·viij·

Sed dicis quid ergo· q̃ calũpnijs circũue-
nitur· pſcribit· ⁊ amittit vniuerſã ſbam
non eſt leſus cũ paternis nudet bonis vltima
in egeſtate cruciat⁹. Non· ymo vero nõ ſolũ
leſus non eſt ſ; ⁊ lucri aliquid capiet ſi vigila
uerit. Quid enĩ dic mihi Aplos xpi penuria
rer corpaliũ leſit· nõne in fame ⁊ ſiti ⁊ nudita
te degebant ⁊ pro hijs clari magis ac magfici
habebãtur atq; ingentẽ p hec fiduciã queſie
rũt apud deũ. Quid autẽ ⁊ Lazarũ nõne egri
tudo ⁊ vlcera ⁊ egeſtas vltima ad btitudinem
duxit. Et afflictio hui⁹ mũdi coronas ei ineter
nũ parauit. Quid vero Joſeph nõne quot ob-
probrijs domi ⁊ pegre repletus eſt eo vſq; ut
adulter putaretur ⁊ q ſeruituti ſubiectus eſt
pntibus et domo extorris effectus. Nõne ob
hoc ſingulari admiracõi et oibus apud hoies
⁊ in magna gloria apud deũ. Sed qd de exilijs
⁊ pauptate ⁊ obprobrijs illatis loquor ⁊ q in
ſeruitutẽ redacti ſũt mirabiles viri. Mors ipa
dic mihi qd nocuit iuſtiſſimo illi Abel ⁊ mors
⁊ amara ⁊ acerba mors· parricidio illata· nõ
homicidio· nõne ob hoc in oi orbe terrarũ cani-
tur ⁊ celebrat Abel. vides quõ amplius oſten-
dit noſtra hec etiã eo q pmiſit oro· non ſolũ
enĩ hoc apparuit qd ppoſuim⁹ q nullus ledat

ab alio· ſ; et q lucra maxima capiūt ſci hoies
in hijs in q̄bus videtur affligi. ·ix·

Cur ergo ais pene ꝛ ſupplicia. Cur iehēna
quā ob cām pene tā multe. ſi nemo ledi
tur ꝛ ledit nemo· noli confundere et pmiſcere
ſermonē· neq; eni dixim⁹ q nemo ledit· ſed q
nemo leditur ab alio. Et quō inq̄s iſtud erit ſi
ledūt aliq̄ ut neō ledatur· ita ut iam oñdim⁹
Nā ioſeph leſerūt frēs ſui ꝛ inique egerūt in
eū ſ; ipe leſus nō ē· et ī abel inique egit chayn
Inſidiatus ē eni ei· ſ; ipe non ē leſus nec mali
aliq̄d paſſus. Ob hoc ergo pene ꝛ ſuplitia· nō
eī paciētia ꝛ virt⁹ coꝝ q̄ paciūtur crimē illis
abſtulit q̄ impio ꝓpoſito iniuriā pximis irro
garūt. Quamuis eni ipi clariores effecti ſūt p tol
lerātiā· nō tñ illi eximūtur ſcelē p ꝓpoſiti ſui
maliciā. Et ideo illos q̄dem virt⁹ aīmi extollit
ad gloriam· iſtos vero malicia aīmi demergit
ad penam. ·x·

Merito igr̄ a iuſto iudice deo illis quidē qui
cōſtāter philoſophati ſūt ꝛ ad palmā vi
ctorie puenerīt regnū parauit· hijs aūt q̄ in neq̄
cia ꝓpoſiti pdurauerīt Jehēnā deputauit· ꝓt̄
qd ſi ablate tibi ſūt facultates tue· dic Nudus
exiui de ventre matris mee. Nudus et hinc
abſcedā. Adde ꝛ illud apoſtolicū. Nihil intuli
m⁹ ī hūc mūdū ſ; nec auferre quicq̄d poſſum⁹

Audiſti te maledici infamari apud hoīes et
cōtumelijs onerari · recordare et ante oculos
pone verba dn̄i quibꝫ ait ve vobis cum bene
dixerint vobis hoīes · Et iterū gaudete ⁊ exul
tate cum eiecerint nomē veſtrū tanq̄ malum
apud hoīes · Expulſus es patria ⁊ domo · recor
dae quia non habemus hic patriam manen
tem ſed futuram inquirim⁹ · Quid te ergo pu
tas p̄riam pdidiſſe · qui in tota terra pegrin⁹
es · Sed ⁊ ſi egritudinē incurriſti grauiſſimā
vtere aplico illo ſermone quo ait · nā ⁊ ſi is q̄
aforis eſt homo nr̄ corrūpit · ſed qui intus eſt
renouatur de die in diem · In carcē incluſus
es · ⁊ mors crudelis imminet ⁊ intentatur · ad
duc an̄ oculos Johēm in carcere ceruice ceſū
⁊ tanti pphe caput ſaltatrici puelle ī mercedē
libidinis datū · Hec ḡ ſingula cum inferūtur
iniuſte tu nō cōſideres eorū q̄ inferunt iniuriā
ſed eoꝝ que p hijs retribuent gloriā · Non ſo
lū enim pccīs abſoluit quī hec patit · ſed etiā
iuſticias acquirit · tantū ē ut fides eos ꝯſtātia
qꝫ nō deſerat · Cū ergo nec damna facultatū
neqꝫ calūpnie neqꝫ opprobria neqꝫ exilia neqꝫ
egritudines ⁊ cruciatus neqꝫ ⁊ ipa mors que
vidr eē hoꝝ oīm grauior ledat hoīes · q̄nymo
⁊ iuuet ut clarioresqꝫ reddet · vn̄ iā pbabis le
di aliquē poſſe cū in hijs oībꝫ nō ledatur ·

Utrum ergo et amplius adhuc aliq̄d aſſi
gnare tēptabo qꝛ illi ſoli leduntur qui le
dūt ꝛ nulli alij nocet noxa quā ceteris inferūt
niſi ipis q̄ inferūt. Quid eni dic mihi infelicıꝰ
erit q̄ꝫ Cayn. mors eni illa q̄ maibꝫ eius fratri
illata ē. Illū q̄dem reddidit iuſtū p ſecula. ipm
vero q̄ intulit haberi fecit p ſecula fratricidā
Quid etiā herodiade miſeriꝰ q̄ caput Johānis
exibei ſibi deſideāuit ī diſco ut ſuū caput perpe
tuis Jehēne ignibꝰ flāmiſqꝫ demergēt. Quid
etiā ipō dyabolo deteriꝰ q̄ neq̄cia ſua ita clarū
reddidit Job ut q̄nto illi gloria tāto huic creſ
cēt pena. Vides quō ꝛ ī hijs plꝰ multo q̄ꝫ polli
citi fueramus oñditur. Claruīt eni nō ſolū ne
minē ledi ab hijs q̄ iniuriā inferūt. ſꝫ illos tm̄
mō ledi ꝛ male pati a q̄bus irrigātur iniurie
Quoniamq̄dē neqꝫ diuicie. neqꝫ libertas. neqꝫ
ſaitas. neqꝫ alia hmōi q̄ ſup̄ meōrauimꝰ ꝓprie
bō hoīs ſūt. ſꝫ ſola virtus aīmi. et ideo cū erga
ea q̄ extrinſecus ſunt dampnum aut amiſſio
aut afflictio vlla ſupueneit non leditur hō qꝛ
omē bonū eius ī animi virtute ꝯſiſtit. Quid er
go ais ſi ī ipa q̄s aīmi virtute ꝛ phia ledatur
nequaq̄ꝫ ei in hijs ſi leditur nō ab alio leditur
ſed a ſemetipō. Quomō ais a ſemetipſo quis
leditur ſi q̄n verbeātꝰ ab aliquo ꝉ facultatibꝫ
ſpoliatꝰ ā alio quolibet mō afflictꝰ blaſphemū

⁊ impiū ex ore ſuo ꝓtulerit verbū·leſus eſt in
hoc ⁊ valde leſus eſt non tamē ab alio · ſed a
ſemetipō per impacientiā ſcꝫ ſuam· ·xij·

INtuere enī ſicut ⁊ ſupius diximꝰ quāta perpeſ-
ſus ſit Job·non ab hoīe aliquo ꝭ ab eo q̄ oīm
hoīm ſceleratior eſt ⁊ crudelior·qꝛ ſi ille immaīs
et cruētus tot machinis tot fraudibꝫ adhibi
tis·totqꝫ ſupplicijs nō potuit cogē ut peccaret
Job labijs ſuis añ deū · Et hoc cū neqꝫ legem
dei accepiſſet Job·neqꝫ redēpcionē xpi aut re
ſurrectionis eius fuiſſet grām cōſecutus·Quā
tomagis ī hijs oībus munitus ſi vis ⁊ ex fide
auxiliū dei implores nō potes ſuperari·Vides eī
paulū qn̄ta paſſus eſt q̄ etiā enuērare diffici
le ē·carcēs·vincula·verbera·flagella·ſupplicia
a iudeis lapidatur·virgis ceditur·p̄cipitatur
latrones incurrit · ab inimicis·a fribus inſidi
as ꝓfert·intus timores·foris pugnas patitur·
famē · nuditatē·calūpniam·inſidias·tribula
ciones·beſtias tolerat·Et quid opus ē multa
dicē·cotidie moritur·et tn̄ in hijs oībus non
ſolū nihil blaſphemū ex ore ſuo ꝓfert·ꝭ ⁊ gau
det ⁊ gloriatꝛ et exultans dicit·gaudeo autē in
paſſionibꝫ meis·Et iterū·Non ſolū aūt·ſed ⁊
gloriamur in tribulacōibꝫ·Si ḡ hic tāta paci
ens gaudebat ⁊ gloriabatꝛ·que erit venia que
excuſacō hijs q̄ ꝓ paruis iniurijs vł verberibꝫ

aut qualibuſcūq; tribulacōīb; que vtiq; lō-
ge illis inferiores ſūt blaſphemāt. .xiij.
Sed aliter inq̄s lector. ſicut nō blaſphema
uero facultates mee auferrerētur et ero
iam inutilis ad miſericordiā faciendā. Occaſi
ones iſte nō bone ſūt. ſi tibi opa miſericordie
et eleōſine cordi ſūt. Audi quia pauptas nō
impedit aīmū miſericordē. Quāuis enī pauper
ſis erūt tibi duo minuta que cū obtuleris ſup
omē; diuitū cenſū reputabūtur tibi. Erit tibi
man⁹ plena farine que ſufficiat ad paſcendū
pphām q̄ ſi defuerit hec etiā. nūq̄ tibi deerit
calix aque frigide. ex q̄b⁹ omēs diuicias effu
ſas p miſericordiā ſupabis. Mentē nāq; miſe
ricordē de⁹ reqrit. nō pecunie qn̄titatē. Vides
ergo q̄ nec i hoc q̄de; dāpnū paſſus es q̄ pdi-
deris facultates. quinymo ꝯ lucri plurimū ꝯſe
cut⁹ es. Nā coronas immortales quas alij mul
ta largiēdo mercātur. tu duob; minutis ut di
xim⁹ aut p̄cio aque frigide compaſti. .xiiij.
Hec quidem hijs qui veritati ſtudent et ſa-
lutis ſue curam gerunt manifeſte euiden
terq; patuerūt. Apud eos aūt q̄ voluptatis
vinculis alligati ſūt. ꝯ quos optinet libido cap
tiuos q̄buſcūq; oīs vita i luxurijs teritur ſup
flua videtur hec et inepta. Quoīa; q̄de; ſūma
auiditate āplectūtur vmbras ꝯ ſtrigūt ventos

Hec eni̅ que eis videtur carnis et ſeculi bona e manibꝫ eoru̅ tanq̅ ventus et vmbra auffugiu̅t ac labu̅tur et ſi vidꝫ aperiamꝰ etia̅ ip̅is interia rum reru̅ cauſas et ymagine hac q̅ decipiu̅tur ablata ip̅aꝫ eis interiore̅ impure huiꝰ et immu̅ de meretricis quam ꝯplectu̅tur facie̅ reuelemus Meretrice̅ na̅qꝫ ego appello vita̅ hanc que in delicijs et affluentia diuiciaru̅. et huiꝰ ſeculi po̅ pa ac voluptate tra̅ſigitur. Et non ſolu̅ mere trice̅ eam nomino. ſꝫ et turpiſſima̅ atqꝫ obſce niſſima̅ meretrice̅. cuiꝰ ſpe̅s feda horrida. aſpa amara crudelis. et in hoc maxime eſt in quo ſi ne venia habe̅di ſu̅t cuncti quos decipit. q̅ cu̅ tam turpis ſit vultus eius et fedꝰ ta̅ barbarus atqꝫ truculentus multi tn̅ ab ea capiu̅tur et cu̅ videa̅t apud ea̅ cruenta oi̅a piculis mortibus p̅cipicijs plena. cu̅qꝫ ſtipari eam cerna̅t ſoda libus peſſimis ꝯtumelijs dico obprobrijs. liuo re. inuidia. inſidijs. crimi̅acio̅ibꝫ. et p̅niciosiſſi mis curis. metu iugi. tremore freque̅ti et mille alijs euiſde̅ modi infauſtis ꝯſortibꝫ velut au gru̅ corona circu̅dari. Fructu̅ vero i hijs nul lu̅ aliu̅ n̄ interitu̅ eſſe et pernicie̅ pena̅qꝫ p̲petua̅ Expetitur tn̅ a pluribꝫ et amabilis h̄etur atqꝫ exoptabilis. Tanta na̅qꝫ eſt eoru̅ qui decipiu̅ tur ſtoliditas ut cu̅ eos ro̅ nulla ab hoc interi tu reuocet nec euidentia̅ quidem indeſine̅ter

peȗtiȗ exempla detreant. nō ergo iſtos ſtoli
diores multo ꝗ̄ paruulos iudicem⁹ quos pu
erilis lud⁹ ubi aut circul⁹ voluitur aut turbo
verberibꝫ agitur ꝛ lōgis porticibꝫ ꝑ curua ſpa
cia rotātur ita intētos et inhiātes puerilib⁹
aīmis tenet ut auelli inde nullatenus queant
ignorātes peitus ꝑ etatis fragilitatē. nihil in
illo ludo vtilitatis. nihil ꝓfecti corpis habei. ſ꜕
ꝓ illis ſatis facit etas immatura. Iſti vero q̄d
habebūt excuſacōis q̄ in etate ꝑfecta pueilez
ymmo ꝛ pueris imbecilliorē ſentētiam tenent
Cur ei queſo te videtur appetēde. .xv.
diuicie. hic nāqꝫ incipiēdū puto cꝫ inq̄s
et ſanitati et vite ipi ꝛ fame pric ꝓpinquis ꝛ
amicis et oībus que ſūt cōmodiores eſſe eas
plurib⁹ viſū eſt. Et iſta ſentētia nō ſolū terra
mariqꝫ ſeruatur. ſ꜕ vſqꝫ ad ipas iam nubes aſ
cendit ac ſidera. Noui et ego cꝫ nō tam ſenten
cia ꝗ̄ flāma eſt que vaſtat orbem frarū. ꝛ qui
reſtringat quid nullus. qui accēdant vero et
magis. magiſqꝫ inflāment omēs. Fouēt huic
malo non ſolum illi tm̄ qui ab hijs capti ſūt
ſ꜕ ꝛ qui nondū illud videntur ingreſſi. et vnū
queqꝫ hominū videas ſiue vir ſit ille ſiue femi
na. ſeruus ac liber. diues ac pauꝑ ꝓ viribus
ſuis incēdio huic materias atqꝫ onera cōporta
tem ꝛ die ac nocte i eius miniſterijs vigilantē

Onera aũt dico nõ ligni·non feni·Non enim
talis eſt flãma q̄ iſta ↄſumat · ſed aĩe ſue ⁊ cor
poris iniqua ⁊ iniuſta opa ei deferũt·Hijs enĩ
accendit̃ ignis ille ⁊ hijs paſcitur·Nam ⁊ ipi
diuites etiã ſi totus orbis poſſibile eſſet poſſi
deri a ſingulis·adhuc tñ in deſiderio eiꝰ arderẽt
Paupes vero dũ cupiunt diuitibꝫ exequari·
inſanabilẽ rabiem patiũtur·inſaniũt·furiũt
⁊ inde languores diuſos morbos ſingulos ge
nerãt·In hijs tantũ amor pecunie oẽm aĩam
fatigat·ut neqꝫ amiciciarũ neqꝫ ꝓpinquitatis
interdũ etiã nec cõiugis aut filiorũ amori det
locũ · quibꝫ affectibꝫ inter hoĩes nihil p̄fertur
Amor tñ pecunie oĩa hec humi deicit et pedibꝫ
cõculcat ita velut fera quedã ⁊ crudelis dña
oĩm corda poſſidet ⁊ tirãnica dñacõne ↄſtrĩgit
deuincit ſeuit vt barbarus · fertur crudelit̃ vt
tirãnꝰ· debachat̃ impudent̃ ut meretrix nuſ
q̄ꝫ miſeretur·nuſq̄ꝫ pudet·adeſt vbiqꝫ·dura in
demẽs impia truculenta ⁊ lupis ⁊ vrſis ⁊ leo
nibꝫ ferocius ſeuit·Suauis tñ oĩbus videtur
⁊ amabilis·Et quid dico ſuauis melle ipõ ⁊ fa
uis dulcior·cũqꝫ eis qui eã deſiderãt exoptatã
gladios exacuat·cotidie foueas ⁊ p̄cipicia pa
ret · ſcopuliſqꝫ eos mille et mille naufragijs
illidat·expetitur tñ ab eis ⁊ deſiderat̃ ⁊ q̄ritur
ac p innuẽras mortes ſuas letant̃ ſe aliqñdo

ad eius ianuam perueniſſe. Voluntarij naq;
miſceno eius tanq̄ ſues delectātur et ut canes
ſtercus eius euoluere. tales quodāmodo om
nes qui auaricie huic manus dederūt infelici
ores ⁊ turpiores etiam iſtis immūdiſſimis ani
malibus fiunt. Et hec maior rei huius infelici
tas. q̄ quanto magis in hijs ſordibus volun
tatur tanto maiorem in hijs capiant volupta
tem. idq; non rei natura ſed voluntatis vicio
patiuntur. .xvi.

Quomodo ergo ſanabimus mentes hui⁹
modi languoribus occupatas. Si vellent
nobis autem paululū accomodare atq; ani
mos ad audiendū dare ⁊ ſuſcipe que dicūtur
Irracōnabilia namq; illa que diximus et mu
ta aīmalia que ſe in huiuſcemōi ſordibus volu
tant trāſferri ab hijs non poſſunt. utpote intel
lectu ⁊ racōne carētia. Nobis vero ſermo nūc
ad hōies habetur q̄bus intellect⁹ et ratio dīno
munere data ē. Tantū ē ut audire velit facile
⁊ abſq; oī labore de ſceni hui⁹ fetore et indigni
tate ſtercore poterūt liberari. Age ergo iā nūc
q̄ſi ad hōies loq̄ntes pcūctemur ab eis. cur ex
petēde videātur eē diuicie. Reſpōdebūt ſine du
bio ꝓpt̄ voluptatē. pmo vite et delicias corpis
tū deinde ⁊ ꝓpt̄ honorē q̄ habet in vita atq; offi
cia que ab hoībus diuiciarum cōtemplacione

deferūtur. ⁊ pro eo ꝙ pōt facile vlciſci q̄ diues
eſt in eos qui iniuriā inferri tēptauerint ⁊ ut
timori ſint ceteris. puto ꝙ alias exceptis hijs
cauſis nō hēas. voluptates dico honores. offi
cia timores vlciones. Nam neq; ſapientiorē
neq; temperacōrem neq; clementiorem neq;
prudētiorem diuicie facere hoīem poſſunt non
benignū non placidū reddūt. nō demiq; iracū-
dum aliqn̄ in manſuetudinē ꝯmutarunt nec
incōtinentē ꝯtinentiā. nec voluptuoſū ſobrie-
tatē. nec inuerecūdum verecūdiā docuerunt.
neq; aliud aliqn̄ virtutis gen⁹ aliqđ p diuici
as acquiſitū eſt. ꝙ ſi virtutis aīe nihil cōferūt
neq; meliorē hoīem ſm virtutis titulū reddūt
Dic queſo quā ob cām expetende videtur eſſe
diuicie ymo vero nō ſolum nihil virtutis aīe
conferūt. ſed ſi partū aliq̄d ⁊ recōditū inuene-
rit ſubruūt. ⁊ ecōtrario vicia pro virtutibȝ intro-
ducūt. Ipſarū enī ſequela eſt. Luxuria. Ira
intempancia. furor. iniuſticia. arrogantia. ſu
perbia oīsq; irrōnabilis mot⁹. ſ; de hijs ſuis
locis reſeruem⁹. Rūquidē non libent hij quī
hmōi egritudine innexi ſūt. ſermonē de virtu
tibus ac vicijs audiūt. Partes enim luxurie
agūtur ⁊ nl aduerſū eā patiunt audiē. .xvij.

Hinc ergo interim ſermo moueatur ſi eſt
in diuicijs aliq̄d quod delectaē poſſit. an

ſi eſt in illis aliquid honoris. Incipiamꝰ itaqꝫ
ſi videtur a conuiuijs et affluētia mēſarum. In
hijs eī diuiciarū magnificētia ꝑdicatur. Confe
ramꝰ menſā diuitis ⁊ mediocris. et diſcucia
mus vtriuſqꝫ conuiuas. qui magis queſo ſunt
qui purā veramqꝫ mēſe capiūt voluptatē. Illi
nāqꝫ tō die attritis ⁊ laceſſcentibꝫ cubitis recū
būt ⁊ cenas prādijs iūgūt. qui vētris diſcen
tione crepūtur. atqꝫ oppreſſioē ciboꝝ ſuoꝝ pre
mūtur ī quoꝝ corꝑe vini inūdacōe velud nau
fragijs cuiuſdā fluctibus obruta aīa necatur
vbi neqꝫ oculꝰ neqꝫ lingua neqꝫ pes ꝓprijs de
ſeruiūt officijs. ſed oīa mēbra corpis vini vincu
lis iacent vincta gūꝰ ꝙ cathenis vbi nō ſopor
eis ipe ad quietē datur nec ad ſobrietatē cedit
ſꝫ exterriti ſompnijs inſaīentibꝫ ⁊ furentibꝫ de
teriores fiūt ⁊ q̄ſi ſponte demones ſupducunt
aīe ſue. riſus et ſpectacula omnibus etiam ſuis
famulis fiunt. nihil agnoſcunt eorum que vi
dent. nihil ſentiunt. nihil noeunt dicere et ali
quid audire non poſſunt. ſed latura fediſſima
portantur de accubito ad lectos. In talibus cō
uiuijs magis voluptas eſt. an ī illis vbi cibus
potuſqꝫ tātus ē quātus famē depellat ac ſitim
hūc modū vite natura docuit. illū corruptela
libidis inueīt. ideo demūqꝫ ī hoc etiā ſaīitas adeſt
⁊ racō ꝑmanꝫ ⁊ hoēſtas cū ſobrietate ꝑdurat

Nec grauatū corpus atqꝫ oppreſſum leuat᷑ de
ꝯuiuio·ſed adiutū potius atqꝫ auctū viribus
totaqꝫ alacritate ſubmixū·ꝙ ſi tibi parū fidei
habē ſermo noſter vide vtrorūqꝫ corpa aīos
qꝫ conſidera ⁊ inuenies illa magis robuſta ac
valida ⁊ ſuci plena que mediocribꝫ ⁊ ſimpli
cibꝫ alūtur alimonijs·Nec mihi nūc adducas
in mediū ſi forte ex accidēti egritudine aut qͥli/
bet debilitate fatigātur·Alia eſt iſta cauſa et
alio in tpe requirenda·Hij vero q̄ in delicijs
⁊ luxuria vitā ducūt·reſoluta quid corpa ⁊ vi
cera molliora circūferūt·atqꝫ ex aīe quodā in
firmitatū repleta quibuſqꝫ ad cumulū maloꝝ
podagre tremor·⁊ immatura ſenectus accedit
⁊ eius vita ſemp cum medicis ⁊ in medicamē
tis eſt·Senſus aūt ipi tardi·graues·obtuſi·⁊
quodāmō iam ſepulti·Nec aliqͥd voluptatis
aliqͥd iocūditatis habēt·Quis hec iocūda di
cat ⁊ grata·qui tn̄ nouerit quid ſit iocūditas
⁊ voluptas·A prudētibus enim ita diffinitur
quia hec ſit voluptas cū quiſqꝫ deſiderijs ſuis
fruatur·Vbi vero frui deſiderijs nō pōt dum
vl' egritudo non ſinit·vl' ſacietas ipa deſideā
re non facit ea que oneroſa effecit habūdan
tia ſine dubio etiā voluptas in eis parit᷑ ⁊ io
cūditas perit·Denīqꝫ ꝯſidera egros q̄ faſtidio
purgent᷑ quō ꝗuis ſuaues eis ⁊ lauti ꝯponāt᷑

cibi horrori tñ eos magis accipiũt q̃ volupta
ti. Sic ĝ cũ p habũdantiã cupiditatis fueit ex
tincta ſanitas pariter ⁊ voluptas et Jocundi-
tas pimitur q̄ non tam ciborum gratia q̃ deſi
derij gignit ſatiſfactio voluptatẽ. vñ ⁊ ſapiẽs
quidã atq; in horũ diſciplina philoſophari
bene ſciens aicbat. Anima in ſacietate poſita
famis illudit. Oſtẽdens etiã ipe q̄ voluptas nõ
in natura ut diximꝰ ciborũ. ſ; in deſiderij vigoẽ
ↄſiſtit. ꝓpter hoc et ꝓpħa mirabilia enarrans
que in Egipto geſta ſũt. queq; in heremo. inẗ
cetera etiã hoc diĉ de petra melle ſaturauit eos
et quidem nuſq̃ inuenimꝰ mel fluxiſſe de ſaxo
Quid ergo eſt qđ dixit. Q̄nomiã poſt multã
itineris fatigacõnem et laborẽ ſitis aquis frigi
dis ſaxo fluẽtibus fruebãtur eaſq; multo cũ
deſiderio hauriebãt. Pocipo ergo qđ dulciſſi
me et deſiderabiliẗ potãdi cupiditas explebã
tur. aquas illas mel apellauit nõ q̄ natura aq̃
rum fuerit cõmutata. ſed q̄ dulcedo poculi in-
ſtar mellis ſicientes et deſiderantes optineret
Igitur cũ hoc ita ſiut nec dubitari a quoq̃ de
hijs poſſit niſi ſit aliquis aut ↄtencioſiſſimus
aut ſtultiſſimus. nõne palam eſt et in propa-
tulo q̄ ſimplicior victꝰ et mẽſa mediocris plu
rimũ iocũditatis ↄfeãt ⁊ voluptatis. Econ̄trio
diuitũ mẽſe execͤbiles q̃de; ⁊ horride ac morboꝝ

ꝛ ꝯtaminacōis plene ꝛ ſicut ait quidā prudē
tum in quibꝫ moleſta ſūt etiā que delectabilia
videntur. ·xviij·

S Ed honores inq̄t conferūt diuicie ꝛ inimi
cis ulciones facilius dari preſtant ꝛ ob
hoc videbiť neccāriū eſſe opus diuiciarū quia
vicijs miniſtrat et ire tribuit effectū atqꝫ ina
nes ambicioſorū buccas in amplius inflat ꝛ ex
tollit in maius. Quodqꝫ ſuꝑbie malū inualuit
tumidius erigit ymo potius ꝓ hijs oībꝫ maxi
me erāt fugande diuicie. Hoc eſt enim feras
quaſdā beſtias in aīmis ſuis hoīes ſponte col
locare ꝛ in pectoribꝫ ſuis nutrire. Ceterū diui
cie ſuadēt ut honore quidē vero celeſtiqꝫ carea
tur. falſū vero hūc quodā colore ſolū quadā ꝛ
ſimulata ymagine fucatū requiri. honorē. nō
veritate. ſ; noīe. Sicut enī plerūqꝫ meretricis
vultus cū turpis et fedus eſt ꝑ naturā fucis
ꝛ coloribꝫ pigmētatus ꝯſtituitur ad decipien
dos eos qui ignorāt q̄ feditas ſub velamine fu
ci illius ꝯtegatur. Ita ꝛ diuicie faciūt. cū adu
lacōnem volūt honorem videri. Neqꝫ ei voces
ille populi ꝑ quas iudicibꝫ acclamať ex veita
te proferūtur ſ; ipē ſunt quibꝫ fucatur nomen
honoris ꝛ depingiť. Nam ſi conſcias interoges
acclamantiū ibi inuenies apud vnūquēqꝫ eoꝝ
mille te capitibꝫ accuſari. Deniqꝫ vbi metus

ceſſauerit ptãtis et publice pompe fueit ſcena
reſoluta tũc videas q̃nti oblatrãtes q̃nti oblo
q̃ntes q̃nti inſidiãtes ⁊ hij oẽs ex illis ſũt qui
p̃us acclamabãt ⁊ immẽſis te laudibꝫ extolle
bãt hũc tu honorẽ dicis ⁊ ꝓpt hmõi diuicias
querẽdas credis q̃ etiã ſi ſponte adeſſent recu
ſande erant. plus enĩ odij q̃ꝫ amoris acquirũt
Honor verus virtꝰ eſt aĩmi. hic honor neqꝫ a
Ceſaribus p̃ſtatur. neqꝫ adulacõibꝰ ꝯqueri
tur. neqꝫ pecunia compatur. nihil fucati in ſe
hꝫ. nihil ſimulati. nl occulti huiꝰ honoris. ſuc
ceſſor nullus ẽ. nullꝰ accuſator. nullꝰ ingratꝰ
Hic honor tꝑibus nõ mutatur. nec tyrannos
patitur. nec picturã tabule metuit aliq̃n delen
dam. ſꝫ vindictã iniquus inimicoꝝ ſumere non
poſſum. Hec eſt aũt maxima cã et p̃cipua qua
execrãde diuicie ſũt ⁊ amanda paupertas. Iſtũ
enĩ gladiũ quẽ dicis aduſum te acuũt. faciũt
enĩ te p̃uaricatorẽ mandati illius q̃ dicit Mihi
vindictã et ego retribuã dicit dñs. Vis autẽ
vidẽ quantũ mali habeat vindicte cupiditas
Miſericordiã dei aufert ab hoĩe ⁊ ꝯceſſam iam
g̃tiam infringit ac reuocat. Scriptũ eſt aũt in
Euãgelio q̃ꝫ is qui multoꝝ talẽtoꝝ debitor fue
rat et veniã p̃catus a dño impetrauerat ꝯuer
ſus ad ꝯſeruũ ſuũ q̃ ei parũ pecunie debebat hec
eſt qui in eũ parũ aliquid peccauerat exigere

cepit · vindictā .ſ. ſumē ⁊ ob hoc ꝙ immitis fuit
erga indulgentiā ꝯſerui · ipē de ſe ſniaȝ tulit ut
non ſolū ꝯceſſa iam nō frueret̄ indulgētia ſed
⁊ tortorib; traderetur · atȝ vniuerſi debitā ſum-
mā cū ſupplicijs penaqȝ pſolueret ⁊ ita pro vi
dicte deſiderio mun⁹ diuine pdidit indulgētie
Pro hijs queſo te vident̄ tibi expetende diui
cie ut tibi facilior via pateat ad interitū · Non
ne ꝑ hijs maxime oportebat eas velud inimi
cū grauiſſimū et hoſtem peſſimū ac tocius ma
li auctorem vitaē ·   ·xx·

Sed pauptas inquis difficile negociū eſt
Interdum enim ⁊ blaſphemare cogit ho
mies ꝑ penuria · ⁊ multa inhoneſta ⁊ indigna
ꝯmittē · Non pauptas hec · ſꝫ puſillaīmitas fa
cit · Nam ⁊ lazarus paup fuit ⁊ valde pauper
cuius pauptati addebat̄ etiā egritudo et egri
tudo amariſſima que ipam pauptatē redderȝ
duriorē cum ⁊ vis morbi ſolatia multa depoſce
ret et nullū penitus pauptas poſſit adhibere
Horū enim alterū etiā ſi ſolum ſit graue eſt et
dolorib; plenū · Cū aūt ſimul iūgitur nec adeſt
qui ſubleuet intollerabile efficit̄ malum ignis
inextīguibilis dolor ſine remedio · Tempeſtas
plena naufragijs aīe ſimul ⁊ corpis flamma ·
Erat tamē huic beato hijs oībus malis aliqͩ
adhuc amplius vicinitas diuitis epulantis

luxuriose ac magis etiā inde in eū tormēta cu
mulātur qꝫ ad Januā iacebat epulātis ut eū
multo amplius excruciarēt opes in oculis posi
te q̄ videbātur qꝫ ille q̄ p̄ penuria deerāt. Mul
to eni gravius affligit aīam qꝫ cogitur carere bo
nis q̄ videt qꝫ hiis egere q̄ nō videt. Verū ne
hiis quidē flectitur dives ille crudelis. sed sibi
quidē preparare mēsam solitis copiis iubet exor
nari ministeria ad vini defūdenda coquorū exci
tus et aliorū ministrorū cū pasytorū turmis du
ci. et cātorū statui catheruas nec ī aliquo luxu
riam temulētiāqꝫ fraudari. paupem vero la
sarū dira fames et amara egritudis ita vasta
bat. Minister vero nullus nec vllū miserie so
latiū et ex mēsa divitis q̄ pasytos et luxuriosos
vsqꝫ ad distēsionē et crapulā faciebat. nec mi
ce quidē q̄ ꝓiciūtur ad lasarū veiebāt famē pi
ditantē. et tñ ita ꝑtulit hāc tā dirā tāqꝫ teterri
mā pauptatē. et neqꝫ amarū sermonē neqꝫ
blasphemū ꝓferret ve illicitū. Sꝫ sicut aurū ve
hemētius ignitū purius et sincerius redditur. ita
etiā ille passioībꝫ et cruciatibꝫ examiātus clarior
et splēdidior p paciētiā reddebatur. Eteni si vi
dētes tantūmō divites quosqꝫ affligūt humiles
et tabescūt ac discēdūtur inuidia et vita eis ipa
amarior redditur. etiā si necessarius eis nō desit
cibus etiā si mediocria videtur hec ministeria

lazarus qui ita erat paup ꝫ ⁊ eger fuit. ⁊ qui nullũ oino non dicã mſteriũ. ꝫ nec ſolatiũ q̃dem habuit in medio ciuitatis. ut in vltimis egens deſertis famem patiens oim. ꝫ ⁊ qd̕ ē amplius abũdantia ciuitatis eſuriens. Videbat enī diuitē rerũ copijs tanq̄ fontibꝫ ⁊ flu minibꝫ abũdantē. ſe vero ab hoibꝫ quidē nullũ capiētē ꝫ refrigeriũ. ſolis aũt canibꝫ miſerētibus. Ita ei erat egritudie reſolutus. ut nec ipõs quidē valeret abigere. Hic ergo ñ fuiſſꝫ ſũme pħie. nec aliqñ hec oia tã patient̄ ⁊ tã fidelit̄ ꝑtuliſſet. Vides qm̃ qui ſemetipm non leſit. a nullo potuit ledi. Iterabo enī ⁊ repetã promiſſionis mee ſermonem. Quid igitur dic m̃ morbꝫ corpis. q̃d penuria rerũ oim. q̃d irruētes vlceribꝫ canes. q̃d vicinitas auari diuitis ac ſupbi ledere potuit. atlethã dei. aut in quo ex hijs oibus reſolutus eſt ac fract⁹ ab aīmi virtutibꝫ. nihil oino. Quĩ ymo et anguſtijs rerũ magis ſolidatus eſt. ⁊ hinc illi corone parate ſunt. vñ infelitioꝛ putabatur. Inde ei palma victorie. inde eterna remune ratio. vnde cruciatus multiplicabãtur ⁊ iniu rie. Fames illa abundãtiam parabat futurorũ bonoꝝ. egritudo vitã cõciliabat eternã. vlcera illa que canes lambebãt ſplendorē glorie p angelos miniſtrãdum ferebãt. Inhumani

et crudelis diuitis deſpectus atq; ad Januam tabule eius ɔtēpte patris ei Abraham ſinus piiſſim⁹ et btitudinis eius ɔſortia ꝑmittebāt

Quid vero apoſtolus·non enī ab- ·xxi· ſurdum puto iterū viri hui⁹ facere mēti onem·nōne innuēris tēptacōnū ſbactus eſt imbribus·et quid ex hiis oībus leſus eſt·nō ne p hec glorioſior fact⁹ eſt·quid ei fames q̄d frigus aut nuditas nocuit·quid flagella·q̄d verbera·quid ſaxa nocuerūt·quid detrimenti naufragiis·quid in ꝓfundo maris paſſus eſt Nōne pmāſit ſemp idē Paulus et idē vocatus Apoſtolus.Econ̄ aūt Judas vnus fuit et ipe de duodecim et vocatus apoſtol⁹ fuit xpi·ſ; ne q; ꝙ vnus ex duodecī fuit·neq; ꝙ vocat⁹ apo ſtol⁹ fuit xpi dict⁹ ē ꝓdeſſe ei quicꝗ̄ potuit nō hñti aīm virtutib; deditū.S; paul⁹ q̄de; cū pe nuria ⁊ plagis cucurrit curſū q̄ ducit ad celū Jlle vero cū ⁊ āpoſ vocat⁹ eēt i apoſtolū ⁊ ſimili cū ceteris grā donatus celeſtēq; edoctus eſſet pħiam et ſacre criſti menſe venerandiq; ſa cramēti pticeps extitiſſet·habuiſſe etiā donū ſpirit⁹ ſancti ita ut mortuos ſuſcitaēt ⁊ lepro ſos curaēt ac demoēs effugaēt·cūq; de ɔtēptu rerū ſecularium freqn̄ter fuiſſet edoct⁹ adherēs lateribus xpi at indigētiū ſibi eēt ɔmiſſa diſpē ſatio quo ſcilicet ⁊ auaricie p hoc latens in eo

viciū ſanaretur · erat enī fur · tñ nec ſic quidē proficere in melius potuit · cū erga eum tot tā tiſq; pmiſſionib; dñs vteretur. Sciebat enim xpūs q auarus eſſ; iudas · et p pecunie amore periturus · et non ſolū non arguīt eū p hoc vicio · ſ; et latentib; medicamētis curaē voluit Ipſi cōmittens diſpēſacōe; pecuie ut hñs in manibus qd deſiderabat · pciosa paſſio expleta cupiditate ceſſaret · ne incideret in illam mortis foueam · ſ; mioib; malis maiora repri meret · ſic in oībus qui ſemetipm non leſerit ab alio ledi non pōt. Et rurſum qui ſemetipm corrigere et emendare voluerit · et qd in ipō ē atq; in ptāte eius explere · nullus oīno extñ ſecus prohibere poterit · Proptēa demq; ſcriptura dīna tanq i ymagie qdā latiſſima veterū vitas et geſta depigit ab adā vſq; ad xpm narracōne pducta . Et ut tibi oſtendēt alioꝝ lapſus et alioꝝ coronas · et ex vtroq; doceret erudiretq; te · quia niſi quis ſemetipm leſerit ab alio non pōt ledi · etiā ſi oīs ꝯtra eū ꝯiuret orbis · etiā ſi pmutatio reꝝ et tpm fiat · etiā potentū ꝯtra eum et pricipū furor ſeuiat · et inſi dientur omēs ſiue noti ſiue ignoti · ſiue amici ſiue inimici · vel dolo vellentes vel vi vel fraudib; impūgnātes · tñ ꝯmouere ne paꝝ quidē poterūt eū q cōſtantiā tenet · et aīmi virtutib;

vigilat. ſic econtrario ignauũ ac deſidẽ. et qui ſe ipſũ pdidit ac deicit etiã ſi mille adhibeas me dicinas. mille munimẽta cõqueras meliorem facere et emẽdare nõ poteris niſi ipſe prius quod in ſe eſt proponat ac pferat. Hoc eſt quod no bis et illa parabola que de illis ſcripta ẽ indicat Quorum aliꝰ ſup̃ petrã edificat domũ ſuã. Alius ſup arenã nõ ut arenã l' petrã intelligamꝰ. ne qȝ ut edificiũ lapidibȝ et lignis cõſidẽmꝰ extru ctũ. neqȝ ut flumiã et imbres et vẽtos q̃ inprim gũt ĩ domos illas mateiales putemꝰ. ſȝ ut hec eẽ intelligamꝰ l' virtutẽ aĩmi l' ignauiã. Et ut ex hijs aduũtamꝰ q niſi q̃ ſemetipm leſerit ab alio nõ põt ledi. nõ ergo pluuia. neqȝ flumiã cum impetu deſcẽdentia. neqȝ venti validiſſimi cõmouere potuerũt domũ ſup̃ petrã fũdatam ut ex hoc ĩtelligas qȝ q̃ ſeipm nõ pdiderit nec a ſemetipo fuerit motꝰ. nulla ſupueniẽs tẽpta tacõ deicere eũ potuerit aut mouere. Illud vero aliud edificiũ facile ſubuertitur nõ pro tẽpta tionũ violẽtia. alioquĩ et illud aliud edificium deiecissent. ſed propter fundamẽti id eſt propoſiti infirmitatem. Arena eſt enim res mobilis et fluẽs que ſine dubio inſtabilitatẽ atqȝ incon ſtantiam deſignat animorũ. Non ergo ut dixi mus lapſus et ruine cauſa temptatio non eſt ſed inſtabilitas animi et ignauia que etiã ſine

tēptacōne imēdū ſponte deicitur. ſic ⁊ illa fa
brica q̄ ſup̄ arenā fundata eſt. etiaʒ ſi fluīna
ventiqʒ nō vrgeāt. ip̄a tn̄ paulatī effluēs ⁊ in-
ſtabilis arena edificij crepidīeʒ ſbruet ⁊ eūtit
Nam ⁊ arene ſponte rumpūtur. Adamas ve
ro nec maleis ceſus infringitur. ita q̄ a ſemet
ip̄o nō leditur eciā ſi tūdatur ab alijs nō pōt
ledi. Qui vero aīmi ſui ignauia ꝑditur etiam
nullo purgēte ſponte deffluit ⁊ reſoluitur. ⁊
ſic Judas ille nō ſolū nullo intrīſecus impellē
te dilapſus ē. ſʒ ecōtrario pluribʒ ad intus re-
medijs ſtare nō potuit. .xxij.

HIs ut hoc nō ſolū p ſingulos geſta. ſʒ eti
am p populos doceā. Quāta ergo Judeoꝝ
populū cura extitit dīne ꝓuidētie. Nōne oīs
ut ita dicā creatuā erga emēdacōis eoꝝ mi-
niſteriū prepata ē. Nōne p̄ ceteris oībus hoi-
bus noua quedā ⁊ magnifica eis vite inſtitu
ta ſūt tradita. Nōne in medio mari ſiccū iter
patum eſt eis. Et in quo ip̄is fuit ſalus ibi ini-
micoꝝ venit interitus. Quadraginta āniſ in
deſerto nō arādo neqʒ ſeminādo vixerūt. labo
rem meſſis ⁊ aree neſcierunt. vſus mole eis
et excoquēdi panis neceſſitas nō fuit. feminās
quoqʒ eoꝝ nulla textrini ſolicitudo cōſtrinxit
Mercandi cauſa nō inſtitit. macellū nemo ꝓ
cōpandis carnibus requiſiuit. Sʒ hec oīa fuit

eis verbum dn̄i. Et pauit menſaꝫ in deſerto la
boꝛis ⁊ ſudoꝛis exptem. Nec enī fuit natura mā
ne. cibus cottidie nouus ⁊ ſapoꝛeꝫ ſui ꝑ deſide
rijs veſcētiū ſbmīſtrans. ſꝫ etiā indumēta eoꝛū
⁊ calciamēta ⁊ ipoꝛū etiā coꝛpm natura oblita
eſt infirmitatis ſue. Omī nāqꝫ illo tpe neqꝫ in
dumēta attrita fūt in eis neqꝫ fuit ī illis infir
mitas medico nullus indiguit. Medicamēta
nemo queſiuit. Eduxit enī inquit in auro ⁊ ar
gēto ⁊ nō erat in tribubus eoꝝ infirm⁹. ſꝫ q̄ſi
qui iā reliq̄ſſent mundū hūc ⁊ ad aliū melioꝛē
p̄ſtātioꝛēqꝫ trāſiſſent. ita eis cib⁹ ⁊ potus abſqꝫ
laboꝛe ⁊ ſolicitudiē ex verbo dei p̄bebat. Et qd
fuit ſup omē miraculū neforte eos actioꝛ radi⁹
ſolis adureret vmbra nubis p diē deſup dete
gebātur. ⁊ cū ipis quocūqꝫ abijſſent circūfere
bātur tecta iſta celeſtia. Sꝫ ne noctis q̄deꝫ tene
bre abſqꝫ ſolacō relinq̄ūtur. lampas nāqꝫ eis
ignis verbo dei accēſa lucebat. que nō ſolū illu
minādi verū etiā itineris oſtēdendi miſteriū
p̄bebat ī deſerto. Quid vero de ſeq̄nti dixerim⁹
petra aquarū fluuios emittēte. Quid multitu
diēs aīmū q̄ dēſitate ſua terrā texerīt vniūſā
Nā in egipto q̄ facta fūt mirabilia. q̄d repetā
Quid etiā virtutes q̄ cōſūmate fūt ī deſerto bel
la oratioībus geſta et victoꝛiā ſola dei inuoca
cōne queſitā. Nō eī ut pugnātes. ſꝫ ut choꝛos

c.1656 b

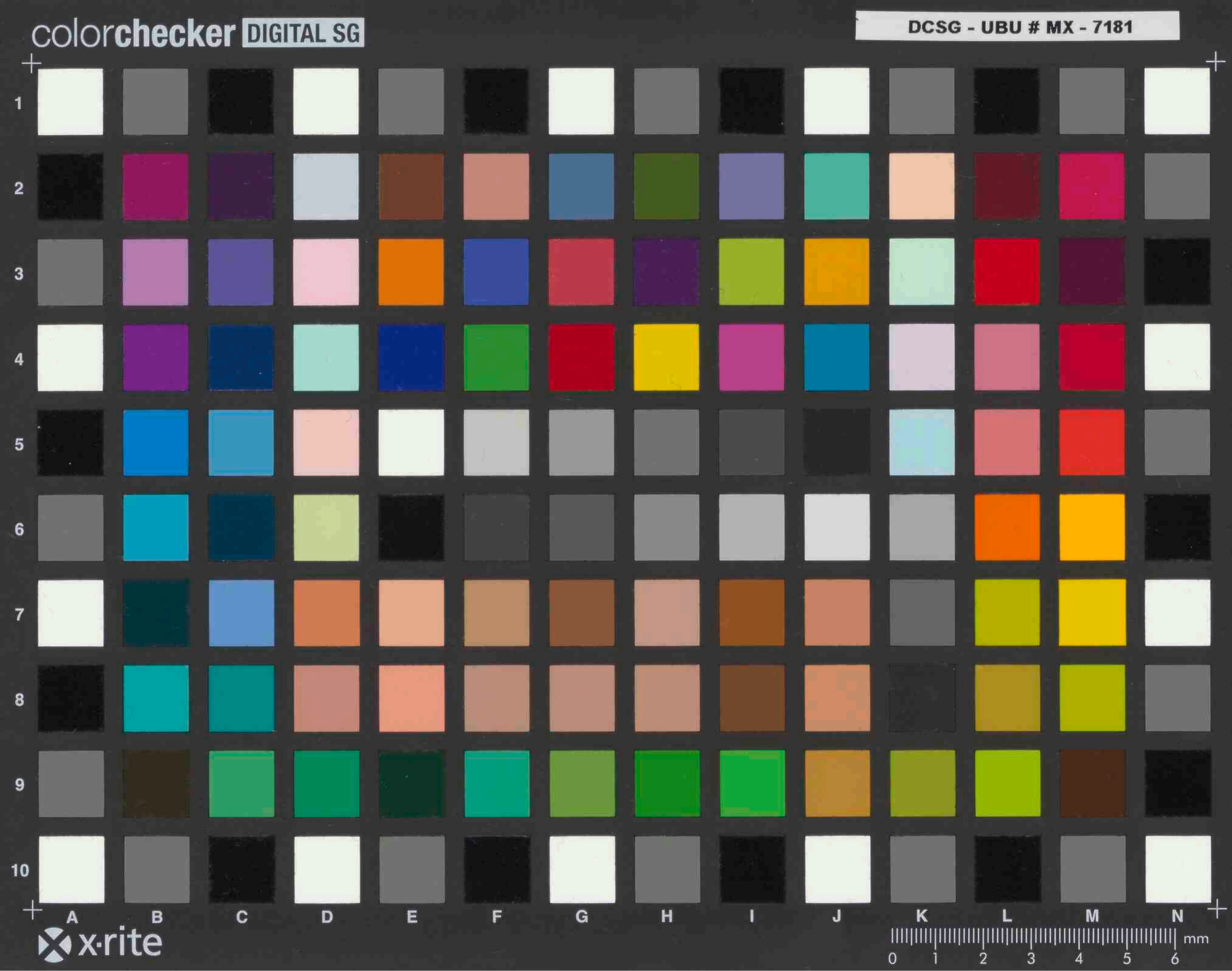
colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
x·rite
0 1 2 3 4 5 6 mm